

kirjaamo.mmm@gov.fi
Maa- ja metsätalousministeriö
PL 30
00023 VALTIONEUVOSTO

Viite: VN/27858/2022 VN/27858/2022-MMM-1

Asia: Valtioneuvoston asetus luonnonmukaisen tuotannon korvauksesta

Luomuliitto ry kiittää lausuntopyynnöstä ja esittää lausuntonaan seuraavaa.

4 § Luomusitoumukseen sisällytettävä ala

Luomusitoumus voidaan antaa osittaisena sitoumuksena pelkästään maatilan niistä korvauskelpoisista peruslohkoista, joilla on sitoumusvuoden aikana viljelykierrossa liitteessä 1 tarkoitettuja avomaanvihanneksia vähintään yksi hehtaari.

Luomuliitto esittää, että avomaanvihanneksien vähimmäispinta-alaksi riittää 0,5 ha. Luomuvihanneksia tarvitaan lisää markkinoille ja tuotannon aloittamiseen tulisi kannustaa, jo 0,5 ha ala esim valkosipulia on merkittävää ja sen tulisi riittää.

Luomusitoumuksen ulkopuolelle voidaan jättää pellot, joilla liitteessä 2 tarkoitettujen myyntikasvien tuottaminen on vaikeaa.

Luomuliitto kehoittaa määrittelemään tarkemmin sanan ”vaikeaa”. Esim lisäämällä lauseen Tällaisia ovat esimerkiksi hyvin kiviset ja vesistön vedenpinnan ollessa korkealla märkydestä kärsivät pellot.

7 § Luomusitoumus ja ympäristösitoumus

Viljelijä ei saa valita luomusitoumuksen kohteena olevalle peltolohkolle Euroopan unionin suorista viljelijätuista annetun lain 13 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua toimenpidettä.

Tukijärjestelmää rakentaessa tulisi ympäristösitoumuksen tukiehtojen olla sellaisia, että tuen ehdot ovat luomuvaatimusten ylittäviä ja näin ollen myös luomutuottajien haettavissa tai sitten tukisummat selkeästi yhdenmukaiset ja luomukorvauksessa olisi huomioitu kustannukset samoilla arvoilla luomuvalvonnan lisäkustannuksien lisäksi.

8 § Luonnonmukaista kotieläintuotantoa koskeva sitoumus ja eläinten hyvinvointikorvaus

Luomuliitto pitää hyvänä, että kaikki sikojen kasvatuksen hyvinvointikorvaukset ovat luomutuottajien haettavissa. Luomuliitto pitää haasteellisena sitä, että merkittävä osa lammasta ja nautapuolen hyvinvointikorvauksista ei ole luomutuottajien haettavissa. Tukijärjestelmää rakentaessa tulisi tuet joko olla sellaisia, että ne menevät pidemmälle kuin luomuvaatimukset ja näin ollen myös luomutuottajien haettavissa tai sitten tukisummat selkeästi yhdenmukaiset ja luomukorvauksessa olisi huomioitu samat asiat, samoilla arvoilla luomuvalvonnan lisäkustannuksien lisäksi kuin eläintenhyvinvointikorvauksessa. Tulevaisuudessa olisi hyvä arvioida tulisiko luomukotieläinlajien korvauksen olla eläinlajikohtainen, niin kuin eläintenhyvinvointikorvaus.

10 § Luonnonmukaisen tuotannon koulutuksen suorittaminen

Viljelijän tai tilanhoidosta vastaavan henkilön on sitoumuskauden aikana suoritettava yhden päivän pituinen luonnonmukaisen tuotannon tuotantoehtoja, sitoumusehtoja ja viljelyä koskeva koulutus tai hyödynnettävä henkilökohtaisesti suunnitelma-asetuksen 15 artiklan mukaista neuvontaa luonnonmukaisesta tuotannosta vähintään kolme tuntia.

Luomuliitto pitää hyvänä, että sitoumuskauden aikana vaaditaan yhden päivän mittaista koulutusta ja esittää että Luomuliiton ja Luomuinstituutin järjestämät Luomupäivät hyväksytään täksi koulutukseksi.

12 § Peltolohkojen siirtäminen luonnonmukaiseen tuotantoon

Luonnonmukaisen tuotannon ehtoja on noudatettava sitoumusvuoden kasvukauden alusta lähtien.

Luomuliitto kehoittaa tarkentamaan ilmaisua ”kasvukauden alusta lähtien”. Ajankohtaa. Toimijoille tulee olla selvää, että luomutuotannon ehtoja on noudatettava sitoumukseen haettavalla loholla kasvukauden ensimmäisestä viljelytoimenpiteestä lähtien.

13 § Luonnonmukaisesti viljeltävät kasvit

Maatilalla, josta on tehty luomusitoumus, on viljeltävä sitoumusvuoden aikana liitteessä 2 tarkoitettuja myyntikasveja yhteensä keskimäärin vähintään 30 prosentilla sitoumuksen kohteena olevasta alasta, joka on jo ohittanut 12 §:ssä tarkoitetun siirtymävaiheen.

Luomuliitto vaatii, että kohta muutetaan niin että myyntikasveja tarvitsee olla 30 prosenttia keskimäärin sitoumuskauden aikana, niin kuin ehto on ollut määritelty tähänkin asti. On kohtuuton vaatia, että alan on toteuduttava joka vuosi ja tämä syrjii etenkin pieniä tiloja. Ei ole järkevää esimerkiksi viljellä pienillä pinta-aloilla leipäviljaa, jota ei kuivata erän pienuuden takia ja jonka rahdista muodostuu kohtuuttoman kallista. Tämä uudistus ei tue monipuolisen tuotannon kehittymistä, joka on kestävän ja muutosjoustavan maataloustuotannon perusta.

Edellä mainittua prosenttia laskettaessa avomaavihannesten viljelyssä oleva ala kerrotaan kahdella.

Luomuliitto kiittää tästä uudistuksesta.

Myyntikasviksi ei lueta ennen tuleentumista korjattavia viljoja eikä palkoviljoja ja niiden seoskasvustoja.

Luomuliitto vaatii että tämä kohta on määriteltävä tarkemmin ja vaatii, mikäli tämä kohta pysyy tämän tyyppisenä että taikinatuoleentumisasteen tulee riittää.

Luomusitoumuksen kohteena olevasta alasta voi olla kesantona tai luonnonhoitonurmena vuosittain enintään 25 prosenttia. Jos edellä tarkoitettu ala on tätä suurempi, kesannosta ja luonnonhoitonurmista voidaan kuitenkin maksaa korvausta siitä alasta, joka saadaan jakamalla maatilan muiden korvaukseen oikeuttavien peltoalojen summa kolmella.

Tämäkin tulisi yhdenmukaisuuden vuoksi olla keskimäärin sitoumuskauden aikana.

17 § Luonnonmukaisen tuotannon korvauksen maksaminen

Viljelijälle, joka on antanut osittaisen luomusitoumuksen avomaan vihannesten viljelyn

perusteella, voidaan maksaa luonnonmukaisen tuotannon korvausta vain, jos viljelijä ilmoittaa vuosittain tukihakemuksessa avomaan vihanneksia olevan viljelyssä vähintään 1 hehtaari.

Luomuliitto esittää, että avomaavihanneksien vähimmäispinta-alaksi riittää 0,5 ha. Luomuvihanneksia tarvitaan lisää markkinoille ja tuotannon aloittamiseen tulisi kannustaa, jo 0,5 ha ala esim valkosipulia on merkittävää ja sen tulisi riittää.

Luonnonmukaista kotieläintuotantoa koskevan sitoumuksen antaneelle viljelijälle maksetaan vuosittain 16 §:n mukaisesti luonnonmukaisen kotieläintuotannon korvausta kasvintuotannosta maksettavan korvauksen lisäksi. Korvausta maksetaan niin monelle sitoumukseen sisältyvälle hehtaarille kuin viljelijällä on luonnonmukaisen kotieläintuotannon sitoumukseen sisältyviä eläimiä 0,5 eläinyksikköä hehtaaria kohti.

Luomuliitto esittää että 0,4 eläinyksikköä hehtaarille riittäisi, tämä kannustaisi monipuoliseen, kestävään tuotantoon.

Liite 1. Avomaanvihannekset

Avomaanvihanneslistalta on poistettu tarhaherne. Se tulee palauttaa ja Luomuliitto esittää että tarhaherneen viljelyssä vaaditaan käytettävän erityistä tuoreena palkoina myytävän herneen lajiketta, jotta tuki kohdentuu todelliseen tuoreherneiden tuotantoon. Luomuliitto esittää myös, että listalle lisätään tomaatti ja valkojuurikas.

Janne Rauhansuu
Luomuliiton puheenjohtaja

Susann Rännäri
Luomuliiton toiminnanjohtaja